

HRVATSKI VOJNIK

BROJ | 732

11. TRAVNJA 2025.

CIJENA 1,33 €

"KRILA OLUJE"

SPEKTAKL ZA 20 GODINA SPEKTAKLA

ASDA 2025 -
MEĐUNARODNA
EKSPANZIJA

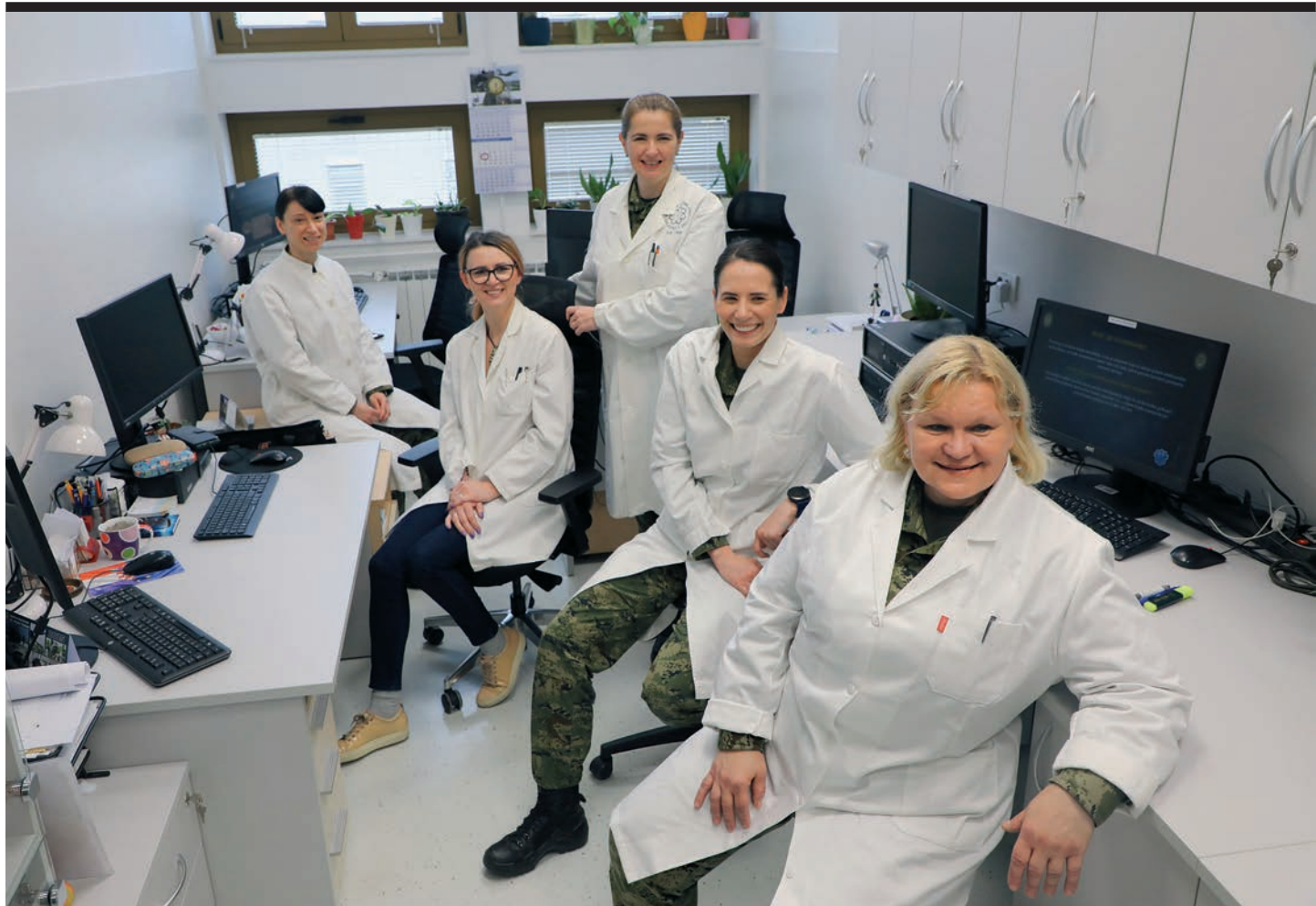
SATNIJA RIJEČNIH
BRODOVA
- SIGURNOST NA
DRAVI I DUNAVU

GODIŠNJE VJEŽBE
POSTROJBI
HRVATSKE RATNE
MORNARICE

SREDIŠTE ZA
STRANE JEZIKE
"KATARINA
ZRINSKA"
PREPOZNATLJIVO
SREDIŠTE
IZVRSNOSTI

ISSN 1330 - 500X
PRINTED IN CROATIA
0-1-5-2-5
9 177133 015000 3

HRVATSKO VOJNO UČILIŠTE

Višegodišnji projekt opremanja NBK laboratorija Hrvatskog vojnog učilišta u završnoj je fazi. Uz suradnju s civilnim znanstveno-obrazovnim institucijama, njegovi djelatnici već uvelike rade na projektima kojima je cilj povećanje operativne sposobnosti i KBRN zaštite pripadnika OSRH

U sastavu Hrvatskog vojnog učilišta "Dr. Franjo Tuđman", odnosno njegova Centra za obrambene i strateške studije "Janko Bobetko", ustrojstveno je smješten vojni NBK (nuklearno-biološko-kemijski) laboratorij. NBK laboratorij operativna je postrojba OSRH, ustrojen kao ishodišna analitička točka za potrebe NBK postrojbi OSRH, odnosno najvažniji dio u procesu potvrdne identifikacije KBRN tvari, toksičnih spojeva i elemenata za koje Bojna NBKO Hrvatske kopnene vojske niti druge manje NBK postrojbe nemaju posebno razvijene sposobnosti.

Laboratorij je i nositelj dijela Cilja sposobnosti E 6203 (točka 22) kojim je definirana potreba uspostave "laboratorija forenzičke analize u slučaju kemijsko-biološko-radiološko-nuklearnih (KBRN) događaja". Sukladno predmetnom Cilju sposobnosti, laboratorij je vojnog predznaka i organizacijski smješten unutar vojne strukture, ali s nacionalnim djelovanjem (npr. potvrdna analiza sumnjivih pošiljki i sl.). Upravo je dobiveni Cilj sposobnosti bio temelj višegodišnjeg projekta opremanja koji je sada u završnoj fazi (započet 2019.), pri čemu su sredstvima Ministarstva obrane kupljeni uređaji i oprema u vrijednosti od gotovo dva milijuna eura.

LABORATORIJ

VOJNE OPERATIVNE NAMJENE

Prostor laboratorija prethodno je infrastrukturno uredio Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu sredstvima EU-ova Fonda solidarnosti u iznosu nešto manjem od četiri milijuna eura. Ugovorno je Ministarstvo obrane, kao protuuslugu za uložena sredstva, dopustilo Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije korištenje prostora laboratorija na neodređeno vrijeme, odnosno do završetka svih radova infrastrukturne obnove zgrada fakulteta koji su stradali u potresu prije pet godina. U prostore laboratorija instaliran je i posebni vojni sustav vrijedan više od 700 000 eura koji ima dvostruku namjenu: prvu, zaštitu od požara te drugu, dekontaminaciju mogućeg istjecanja kemijskih, bioloških ili drugih agensa. Cijeli je prostor sigurnosno posebno dizajniran i nije klasičan istraživački laboratorij kakve imaju fakulteti ili druge znanstvene i stručne institucije, nego je primarno opremljen kao laboratorij vojne operativne namjene, na što su djelatnici NBK laboratorija posebno ponosni.

POVEĆANJE SPOSOBNOSTI OSRH

Brigadirka dr. sc. Valentina Ključarić, voditeljica NBK laboratorija Centra "Janko Bobetko", kaže da stvari nisu bile ovako posložene prije nekoliko godina, "jer smo tada radili na starijim, isluženim uređajima, a prostorije laboratorija infrastrukturno su bile u vrlo lošem stanju jer u njih nije ništa ulagano od 1970-ih godina". Danas je slika potpuno drugačija; odmah po ulasku vidi se da se radi o prostorima koji kao da su iz nekog *SF filma* i razlikuju se od onog što očekujete kad dođete u objekt u kojem je laboratorij smješten.

SURADNJA MORH-a I FAKULTETA

Dekan Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije prof. dr. sc. Ante Jukić ističe kako je zahvalan Ministarstvu obrane na dodijeljenim prostorima i mogućnosti da jedan dio svojih aktivnosti obavljaju u okviru vojnog laboratorija, što je za dio djelatnika i novo iskustvo. Ističe jako dobru suradnju dviju institucija te smatra da je ona plod zrelog promišljanja odgovornih u Ministarstvu obrane i njegova fakulteta o potrebi objedinjavanja kapaciteta i sposobnosti usmjerenih k zajedničkom cilju, podizanju obrambenih sposobnosti RH. Kad se ukazala mogućnost utroška dobivenih sredstava upravo u vojni laboratorij na HVU-u "Dr. Franjo Tuđman", na fakultetu nisu nimalo dvojili što učiniti.

HRVATSKO VOJNO UČILIŠTE

Osim svoje primarne vojne uloge, djelatnici laboratorija nositelji su i koordinatori nekoliko razvojnih projekata na razini Centra, pri čemu su u njih dijelom uključeni i djelatnici Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije. Ti projekti, kojima je cilj povećanje operativne sposobnosti i KBRN zaštite pripadnika OSRH, profesionalni su izazov i velik iskorak u iskorištavanju svih kapaciteta i mogućnosti koje laboratorij ima. Trenutačno je NBK laboratorij uključen i u određeni broj projekata na međunarodnoj razini (EDA/PESCO i NATO STO) te sve više postaje mjesto vojne izvrsnosti u NBK funkcionalnom području unutar EU-a i NATO-a. Krajnji je cilj laboratorija uspostava akreditiranog KBRN nacionalnog laboratorija za forenzičke analize sukladno zahtjevima Organizacije za zabranu kemijskog oružja (*Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons, OPCW*).

“POVEZATI KOMPETENCIJE I ISKUSTVO”

Zapovjednik HVU-a “Dr. Franjo Tuđman” general-bojnik Slaven Zdilar zadovoljan je uspostavljenim mogućnostima i kapacitetima laboratorija, posebice onih koji se tiču operativne potpore NBKO postrojbi OSRH te sposobnostima koje na razini Republike Hrvatske nitko drugi nema. Osvrnuvši se na suradnju s Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije, general Zdilar ističe da jedni od drugih mogu puno naučiti, a ovo je trenutak kad u pojedinim projektima trebamo povezati kompetencije i iskustvo jednih i drugih za boljitak OSRH, a time i obrambenog sustava RH u cjelini.